

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
Г-ЖА ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И МИНИСТЪР НА
ВЪНШНИТЕ РАБОТИ**

**ДО
Г-Н НЕНО ДИМОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА
И ВОДИТЕ**

**ДО
Г-Н КИРИЛ АНАНИЕВ
МИНИСТЪР НА
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

Относно: Жалби на граждани за замърсяване на трансгранични реки с източник в района на Босилеград, Република Сърбия

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАХАРИЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНАНИЕВ,**

Проблемите на замърсяване на поречието на река Драговищица от извършването на минни и обогатителни дейности в района на Босилеград, на територията на Република Сърбия, продължават да тревожат жителите на приграничните райони. Постъпилите искания за съдействие по този въпрос са основна тема в рамките на съвместна приемна за граждани на двете колегиални институции на обществения защитник на национално ниво – Омбудсман на Република България и Защитник на гражданите на Република Сърбия, проведена на 1.10.2019 г. в град Босилеград.

Гражданите изтъкват промените във физическото състояние на поречието, цвета и мириса на речните води, тяхната непригодност за водопой на селскостопанските животни и за напояване в земеделието, представляващо техен основен поминък. Особена загриженост поражда опасенията за здравето, поради засегнати подпочвени води, използвани за питейно-битово

водоснабдяване. Изтъкват се научни резултати от замервания на контролираните токсични вещества, както и наблюдения за повишена заболяемост сред местното население. Гражданите негодуват поради липсата на конкретни мерки и настояват за спиране на производството до изграждане на пречиствателни съоръжения на отпадните води и на съоръжения за съхраняване, контрол и управление на минните отпадъци от производството за преработване и обогатяване на добиваните в района оловно-цинкови руди.

На първо място се подчертава, че въпреки поетите ангажименти в края на 2018 и началото на 2019 г., обогатителната фабрика в с. Караманица, под предлог че представлява пилотно или експериментално производство, продължава да работи без извършена оценка на въздействието върху околната среда вече четири години, с което далеч надхвърля максимално допустимите срокове съобразно със статута на изключението, предвидено съгласно Конвенцията за ОВОС в трансграничен контекст, ратифицирана от двете страни.

За тази, както и за известните други инвестиционни инициативи в областта на рудодобива и минното дело, както изграждане на множество малки водоелектрически централи в района с потенциал за замърсяване, съответно за промяна в режима на водите, гражданите все още не са официално информирани според изискванията на Конвенцията, за да могат като заинтересувана общественост да упражняват правата си за участие в процеса на приемане на решенията. Не е получена и информацията за наблюдаваните приоритетни вещества от Басейновата дирекция ЗБРУ за периода от началото на 2019 г.

От българска страна чрез Министерството на външните работи и Министерството на околната среда и водите досега са предприети редица стъпки, за които обществеността беше запозната от официалното изявление на министър Димов в отговор на парламентарен въпрос в пленарното заседание на Народното събрание на 3 април 2019 г. По-конкретно, с подписания меморандум е постигнато споразумение за създаването на двустранна комисия между ресорните министерства за опазване на околната среда и водите на ниво заместник-министър, съставът на която е определен.

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАХАРИЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИМОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АНАНИЕВ,**

Предвид изложеното и с оглед на предстоящата първа среща на комисията, на основание на Закона за омбудсмана, предлагам:

комисията да бъде запозната с изложената информация за постъпилите жалби от общата приемна на националните омбудсмани на 1.10.2019 г. в гр. Босилеград и поставените в тях въпроси да бъдат включени в дневния ред;

за осигуряване на съпоставимост на показателите за обществено здраве, да бъде предложено съвместно наблюдение и проследяване на здравния статус на жителите от потенциално застрашените населени места;

като привременна мярка да се изиска спиране на производството в мината в с. Караманица до изграждане на пречиствателни съоръжения на отпадните води и на съоръжения за съхраняване, контрол и управление на минните отпадъци от производството за преработване и обогатяване на добиваните в района оловно-цинкови руди;

в рамките на двустранното сътрудничество за интегрирано управление на водите, като неразделна част да се изработи стратегия за механизмите за предоставяне на информация, консултации и участие на заинтересуваната общественост в процеса на вземане на решения при спазване на установените международни стандарти за правата на гражданите и добра практика.

За резултатите от срещата и становището Ви по компетентност, моля да бъде уведомена институцията на омбудсмана, г-н Милчо Арсов, mitov.mlar@gmail.com, като подател на жалба № 7724/02.10.2019 г. и г-н Димитър Куманов, представител на сдружение „Балканка“, dkoumanov@abv.bg, както и подходящо да бъде информирана обществеността.

С уважение,

**ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**